

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 12. oktobrī
(OR. en)

12331/1/23
REV 1

EF 255
ECOFIN 820
SURE 9
CODEC 1480

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 11. oktobris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 455 final/2
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par Regulas (ES) 2016/1011 darbības jomu, jo īpaši attiecībā uz uzraudzīto vienību īstenošanu trešo valstu etalonu izmantošanu un par iespējamiem pašreizējā regulējuma trūkumiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 455 *final/2*.

Pielikumā: COM(2023) 455 *final/2*

Briselē, 11.10.2023.
COM(2023) 455 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023) 455 final of 14.7.2023.

Concerns all language versions.

On page 5,
for: 'Table 2: Overview of the number of EU and non-EU benchmark administrators'
read: 'Table 1: Overview of the number of EU and non-EU benchmark administrators,
according to information received from ESMA, based on data from Rimes Technologies -
Data Management for Financial Services (www.rimes.com)'.

On page 5, footnote 18,
for: 'Reported by ESMA on the basis of a commercial database'
read: 'According to information received from ESMA, based on data from Rimes
Technologies - Data Management for Financial Services (www.rimes.com)'.

The text shall read as follows:

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

**par Regulas (ES) 2016/1011 darbības jomu, jo īpaši attiecībā uz uzraudzīto
vienību īstenošanu trešo valstu etalonu izmantošanu un par iespējamām
pašreizējā regulējuma trūkumiem**

1. Ievads.....	2
2. Politiskais un juridiskais konteksts.....	2
3. Vērtēšana	6
4. Turpmākie pasākumi	8

1. IEVADS

Etalons ir indekss ⁽¹⁾, ko izmanto kā atsauci, lai noteiktu finanšu instrumenta vai finanšu līguma cenu. Pašlaik ir izstrādāti dažādi etaloni, citstarp procentu likmju etaloni, piemēram, *EURIBOR*, pašu kapitāla etaloni un preču etaloni, arī enerģijas etaloni, piemēram, *West Texas Intermediate (WTI)* vai *Brent*. Etaloni atšķiras atkarībā no izmantotajiem pamatdatiem un atkarībā no tā, kā tie tiek vākti, kā tiek aprēķināts etalons un kā tas tiek izplatīts galalietotājam.

Finanšu tirgi ir pasaules tirgi, un etaloni tiek radīti un izmantoti starptautiskā mērogā. Eiropas bankas, ieguldījumu fondi un citi etalonu lietotāji⁽²⁾ atsaucas uz ES un trešo valstu etaloniem dažādu iemeslu dēļ, sākot no pašu riska (citstarp procentu riska, kredītriska un valūtas riska) ierobežošanas un produktu piedāvāšanas savu klientu riska ierobežošanai līdz ieguldījumu portfeļa izveidei, izmantojot etalonu kā paraugu ieguldījumiem vai veikspējas kritēriju. Lielāko daļu etalonu (vairāk nekā 3,6 miljonus) sagatavo administratori trešās valstīs⁽³⁾. Tāpēc liela nozīme ir Regulas (ES) 2016/1011 (Etalonu regula) noteikumiem par trešo valstu etalonu izmantošanu⁽⁴⁾.

Ar šo ziņojumu tiek īstenotas Etalonu regulas 54. panta 6. punktā noteiktās pilnvaras, saskaņā ar kurām ir jā sagatavo ziņojums par šīs regulas darbības jomu, jo īpaši attiecībā uz to, vai uzraudzītās vienības turpina izmantot trešo valstu etalonus, un par pašreizējā regulējuma iespējamiem trūkumiem. Šis ziņojums un tā secinājums atbilst arī nosacījumam par deleģētā akta pieņemšanu saskaņā ar Etalonu regulas 54. panta 7. punktu, lai pagarinātu pārejas periodu, pirms sāk piemērot noteikumus par trešo valstu etalonu izmantošanu.

2. POLITISKAIS UN JURIDISKAIS KONTEKSTS

Saskaņā ar Etalonu regulu no 2016. gada etalonu sniegšana un izmantošana ir regulētas darbības. Visi etalonu administratori Eiropas Savienībā ir valsts⁽⁵⁾ vai ES⁽⁶⁾ uzraudzībā, un tiem ir jāievēro organizatoriskie noteikumi un noteikumi par uzņēmējdarbības veikšanu.

Ar Etalonu regulu galvenokārt tiek īstenoti Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas principi attiecībā uz finanšu etaloniem (*IOSCO* principi) vai, ja piemērojami, principi attiecībā uz naftas cenu ziņošanas aģentūrām (*IOSCO PRA* principi). Starptautiskā līmenī šie divi principu kopumi tika izstrādāti 2012.–2013. gadā, reaģējot uz dažādiem atklājumiem par manipulācijām ar etaloniem, un tie joprojām visā pasaulē kalpo kā svarīgs etalonu regulējuma sistēmu atskaites punkts. Šos principus ievēro lielākā daļa profesionālo etalonu administratoru, lai gan galvenokārt uz pašsertifikācijas pamata.

⁽¹⁾ Indekss ir statistisks rādītājs, parasti attiecībā uz cenu vai daudzumu, ko aprēķina vai nosaka, izmantojot pamatā esošu reprezentatīvu datu kopu.

⁽²⁾ Uzraudzītās vienības ir definētas Etalonu regulas 3. panta 1. punkta 17. apakšpunktā.

⁽³⁾ Saskaņā ar informāciju, kas saņemta no EVTI un kuras pamatā ir uzņēmuma *Rimes Technologies* (*Technologies - Data Management for Financial Services*, (www.rimes.com)) dati.

⁽⁴⁾ Jo īpaši Etalonu regulas 29. panta 1. punkta beigās un 30. līdz 33. pants.

⁽⁵⁾ Attiecībā uz visiem etaloniem, izņemot ES kritiski svarīgos etalonus.

⁽⁶⁾ ES kritiski svarīgos etalonus uzrauga EVTI.

Etalonu regulas darbības joma

Etalonu regula ir saistoša visiem ES etalonu administratoriem, un par tās pārkāpšanu var sodīt ar naudas sodu līdz 10 % no pārkāpēja gada apgrozījuma. Atšķirībā no citu jurisdikciju etalonu tiesiskajiem režīmiem Etalonu regulai ir plaša darbības joma, kas balstīta uz pieņēmumu, ka visi finanšu etaloni un administratori ir potenciāli pakļauti interešu konfliktam. Tāpēc Etalonu regula aptver ne tikai sistēmiski nozīmīgus etalonus un tādus etalonus, kas ir īpaši jutīgi pret interešu konfliktiem, bet arī mazāk izmantotus etalonus un etalonus, attiecībā uz kuriem ir maz ticams, ka varētu rasties interešu konflikti. Šā iemesla dēļ Etalonu regulā tika iestrādāti būtiski proporcionalitātes elementi, balstoties uz etalonu atšķirībām iezīmju un neaizsargātības ziņā⁽⁷⁾. Visbeidzot, lai mazinātu jebkādu regulējuma arbitrāžas risku, tika aizliegts izmantot trešo valstu etalonus, izņemot gadījumus, kad uz tiem attiecas līdzvērtīgs vietējais regulējums un uzraudzība vai kad etalona administrators brīvprātīgi ievēro Etalonu regulu un vēlas piekļūt ES tirgum, izmantojot atzīšanu vai apstiprinājumu.

Etalonu regulu sāka piemērot 2018. gada 1. janvārī ar pārejas periodu esošajiem etaloniem un trešo valstu etaloniem līdz 2019. gada 31. decembrim. Vēlāk šis termiņš tika divreiz pārcelts, un tagad tas ir 2023. gada 31. decembris⁽⁸⁾.

Priekšlikumā par to, kas tiks iekļauts 2020. gada Etalonu regulas pārskatīšanā, tika izskatīta Etalonu regulā paredzēto trešo valstu noteikumu ietekme uz dažu ārvalstu valūtas maiņas etalonu pieejamību ES tirgus dalībniekiem, jo tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka ar Etalonu regulas 29. panta 1. punktu tiktu ierobežota piekļuve daudziem no šiem etaloniem, ja sāktu piemērot trešo valstu nodaļu⁽⁹⁾. Nodrošinot piekļuvi ES tirgum, īpaša problēma attiecībā uz šiem etaloniem ir saistīta ar to, ka tos parasti neizstrādā komerciāliem mērķiem un tos bieži vien publicē daļēji publiskas struktūras, vai arī tos kontrolē valdības, kas tos izmanto kā politikas instrumentu. Tā kā tos publicē uz nekomerciāla pamata, to administratoriem nav ekonomiska stimula panākt atbilstību Etalonu regulai. Apzinoties risku, ka ES uzraudzītās vienības varētu palikt bez piekļuves ārvalstu valūtas maiņas etaloniem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu komercdarbību attiecīgajās trešās valstīs, likumdevēji piešķīra Komisijai pilnvaras atļaut izmantot konkrētus ārvalstu valūtas maiņas etalonus.

Plašākā nozīmē likumdevēji apzinājās, ka noteikumu par trešo valstu etaloniem stāšanās spēkā potenciāli varētu ietekmēt trešo valstu etalonu pieejamību ES etalonu lietotājiem ārpus ļoti specifiskās ārvalstu valūtas maiņas etalonu apakšgrupas. Šajā sarunu procesā likumdevēji arī iekļāva pārskatīšanas pilnvarojumu, kas ir šā ziņojuma pamatā⁽¹⁰⁾.

⁽⁷⁾ Piem., kritiski svarīgi, nozīmīgi un nenozīmīgi etaloni tiek iedalīti pēc to finanšu līgumu un finanšu instrumentu apjoma, kas atsaucas uz etalonu, un pēdējo divu minēto kategoriju administratori var nepiemērot noteiktas prasības, ievērojot principu “ievēro vai paskaidro” (sk. Etalonu regulas 25. un 26. pantu). Turklāt uz etaloniem, kuros izmanto ievades datus, kas tiek regulēti to izcelsmes vietā (t. s. regulētie datu etaloni), attiecas mazāk stingri noteikumi par ievades datu kontroli (sk. Etalonu regulas 17. pantu).

⁽⁸⁾ Ar Regulu (ES) 2019/2089 un Regulu (ES) 2021/168.

⁽⁹⁾ Ietekmes novērtējuma ziņojumu skatīt: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0142>

⁽¹⁰⁾ Etalonu regulas 54. panta 6. un 7. punkts.

Trešo valstu etalonu izmantošanas noteikumi ⁽¹⁾

Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem attiecībā uz trešām valstīm ES var lietot trešo valstu etalonus ar nosacījumu, ka tie iegūst piekļuvi, izmantojot vienu no trim Etalonu regulā noteiktajiem piekļuves veidiem.

Pirmais veids ir **līdzvērtīgums (Etalonu regulas 30. pants)**, kas izpaužas kā īstenošanas lēmums, kurā norādīts, ka trešās valsts tiesiskajā regulējumā ir noteiktas saistošas prasības, kas ir līdzvērtīgas Etalonu regulā definētajām prasībām, un ka šīs prasības tiek efektīvi uzraudzītas un izpildītas. Ir iespējami divi šāda lēmuma varianti: vai nu tas attiecas uz visu trešās valsts jurisdikcijas etalonu regulējumu, vai arī tikai uz konkrētiem administratoriem, etaloniem vai etalonu grupām. Tiklīdz ir pieņemts lēmums par līdzvērtību, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) sazinās ar trešās valsts uzraudzības iestādi un izstrādā sadarbības pasākumus, kas ietver informācijas apmaiņu un tūlītēju paziņošanu, ja trešās valsts kompetentā iestāde konstatētu, ka administrators pārkāpj savas juridiskās saistības. Etalonus, uz kuriem attiecas lēmums par līdzvērtību, iekļauj EVTI reģistrā, kurā uzskaitīti trešo valstu etaloni, kas ir pieejami izmantošanai ES. Tikai Austrālijai un Singapūrai ir apstiprināta daļēja līdzvērtība, bet vēl dažas citas jurisdikcijas ir izrādījušas interesi.

Tā kā līdzvērtīgums ir atkarīgs no trešās valsts likumdevēja un/vai uzraudzības iestādes iniciatīvas sazināties ar Eiropas Komisiju, tālāk minētos divus piekļuves veidus var izmantot tikai pēc etalonu administratoru iniciatīvas vai pēc tādu etalonu administratoru iniciatīvas, kas darbojas jurisdikcijā, kurā uz tiem neattiecas saistošs regulējums.

Otrais piekļuves veids ir **apstiprināšana (Etalonu regulas 33. pants)**, kurā ES uzraudzītā vienība (kas var būt etalona administrators vai cita veida vienība, kuru uzrauga ES kompetentā valsts iestāde) uzņemas regulatīvo atbildību par trešās valsts etalonu. Etalonu regulā noteikts, ka apstiprinātajai iestādei vajadzētu būt tādai, kam ir “skaidri un precīzi noteikta loma trešās valsts administratora kontroles vai pārskatatbildības regulējumā”, un tai ir jāspēj “efektīvi uzraudzīt etalona izstrādi”. Līdztekus citiem nosacījumiem Etalonu regulā tiek prasīts norādīt objektīvu iemeslu, kāpēc etalons tiek radīts ārpus ES. Apstiprinātie etaloni vai etalonu grupas ir iekļauti EVTI trešo valstu etalonu reģistrā.

Trešais piekļuves veids attiecībā uz trešo valstu etaloniem ir **atzīšana (Etalonu regulas 32. pants)**. Saskaņā ar šo shēmu trešās valsts administratoram ir likumīgais pārstāvis, t. i., fiziska vai juridiska persona, kas atrodas ES un kas pēc tam, kad to nepārprotami iecēlis administrators, šāda administratora vārdā rīkojas, pildot administratora pienākumus saskaņā ar Etalonu regulu. Administratora pienākums ir pierādīt EVTI, ka tiek nodrošināta atbilstība galvenajām Etalonu regulā izklāstītajām prasībām, un EVTI attiecīgā gadījumā var izveidot sadarbības sistēmu ar administratora valsts uzraudzības iestādi.

Gan atzīšanu, gan apstiprināšanu var ierosināt trešās valsts administrators, kas vēlas tirgot savus etalonus ES uzraudzītajām vienībām. Tomēr, lai iegūtu piekļuvi, izmantojot kādu no šiem veidiem, administratoram ir jābūt ekonomiski ieinteresētam to darīt. Ja šādas intereses nav, trešo valstu administrators necentīsies izveidot un nodrošināt nepieciešamo klātbūtni Savienībā, un ES lietotājiem netiks nodrošināta piekļuve attiecīgajiem etaloniem.

ES etalonu tirgus kopaina

⁽¹⁾ Jo īpaši Etalonu regulas 29. panta 1. punkta beigās un 30. līdz 33. pants.

EVTI reģistrā pašlaik ir iekļauti 72 ES etalonu administratori. No ES pašlaik izmantotajiem etaloniem viens (*EURIBOR*) ir EVTI uzraudzībā esošs kritiski svarīgs etalons⁽¹²⁾. Trīs — Stokholmas starpbanku kredītu procentu likme (*STIBOR*), Norvēģijas starpbanku kredītu procentu likme (*NIBOR*) un Varšavas starpbanku kredītu procentu likme (*WIBOR*) — ir valstu uzraudzībā esoši kritiski svarīgi etaloni⁽¹³⁾. Visi šie kritiski svarīgie etaloni ir procentu likmju etaloni, un katru no tiem pārvalda cits ES administrators. EVTI rīkotā neoficiālā valstu uzraudzības iestāžu aptaujā atklājās, ka 2022. gada septembrī seši Eiropas uzraudzībā esoši etalonu administratori (trīs ES un trīs trešo valstu⁽¹⁴⁾) piedāvāja kopumā 50 nozīmīgus etalonus⁽¹⁵⁾. Turklāt no 2023. gada marta ES klimata etalonus nodrošina kopumā 12 administratori, no kuriem puse ir pakļauta Eiropas uzraudzībai saskaņā ar Etalonu regulu: pieci, ko uzrauga valsts iestādes, un viens, ko uzrauga EVTI saskaņā ar atzīšanas režīmu.

EVTI reģistrā ir uzskaitīti arī 14 trešo valstu administratori, kas izvēlas dažādus piekļuves ceļus. Austrālijas un Singapūras lēmumi par **līdzvērtību** attiecas uz diviem administratoriem un kopumā septiņiem etaloniem. Divi etalonu administratori (*S&P Dow Jones Indices LLC* un *SIX Index AG*) ir izvēlējušies **apstiprināšanas** ceļu kopumā 4597 etaloniem. **Atzīšanas** ceļā EVTI reģistrā ir iekļauti 10 administratori⁽¹⁶⁾, kas kopumā aptver 15 245 etalonus.

1. tabula. Pārskats par ES un trešo valstu etalonu administratoru skaitu saskaņā ar informāciju, kas saņemta no EVTI, pamatojoties uz datiem no Rimes Technologies — Data Management for Financial Services (www.rimes.com).

Etalonu administratori	Kopā	ES	Trešās valstis
Kopējais skaits	345	72	273
Pieejams ES⁽¹⁷⁾	86	72	14

Turklāt 259 trešo valstu administratori, kas pašlaik nav reģistrēti ES, gūst labumu no Etalonu regulas 51. panta 5. punktā paredzētā pārejas perioda⁽¹⁸⁾. Piedāvāto etalonu skaita ziņā 10 lielākie no šiem 259 uzņēmumiem atrodas Apvienotajā Karalistē vai ASV. Tālāk 1. attēls.. attēlā ir sniegts pārskats par etalonu administratoru skaitu katrā valstī un norādīts

⁽¹²⁾ Etalonu regulas 20. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā noteikts, ka uz etalonu ir jāattiecinā finanšu līgumu un finanšu instrumentu kopsumma vismaz 500 miljardu EUR apmērā.

⁽¹³⁾ Etalonu regulas 20. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

⁽¹⁴⁾ Piekļuve ES tirgum ir iegūta, izmantojot atzīšanu vai apstiprinājumu. Turklāt nezināms skaits trešo valstu administratoru piedāvā nozīmīgus etalonus ES saskaņā ar pārejas noteikumiem.

⁽¹⁵⁾ T. i., etaloni, uz kuriem attiecas finanšu līgumu un finanšu instrumentu kopējais apjoms, kas pārsniedz 50 miljardus EUR, vai [kuriem nav] piemērotu vai ir ļoti maz piemērotu tirgus aizstājēju un kuri [varētu radīt] būtisku un negatīvu ietekmi uz tirgus integritāti, finanšu stabilitāti, patērētājiem, reālo ekonomiku vai mājāsaimniecību vai uzņēmumu finansēšanu vienā vai vairākās dalībvalstīs.

⁽¹⁶⁾ *Hedge Fund Research, Inc.* (ASV), *ICAP information Services Limited* (Apvienotā Karaliste), *Invesco Indexing LLC* (ASV), *JPX Market Innovation & Research, Inc.* (Japāna), *Leonteq Securities AG* (Šveice), *LPX AG* (Šveice), *Nikkei Inc.* (Japāna), *Scientific Infra Pte Ltd.* (Singapūra), *STOXX Ltd.* (Šveice), *WisdomTree, Inc.* (ASV).

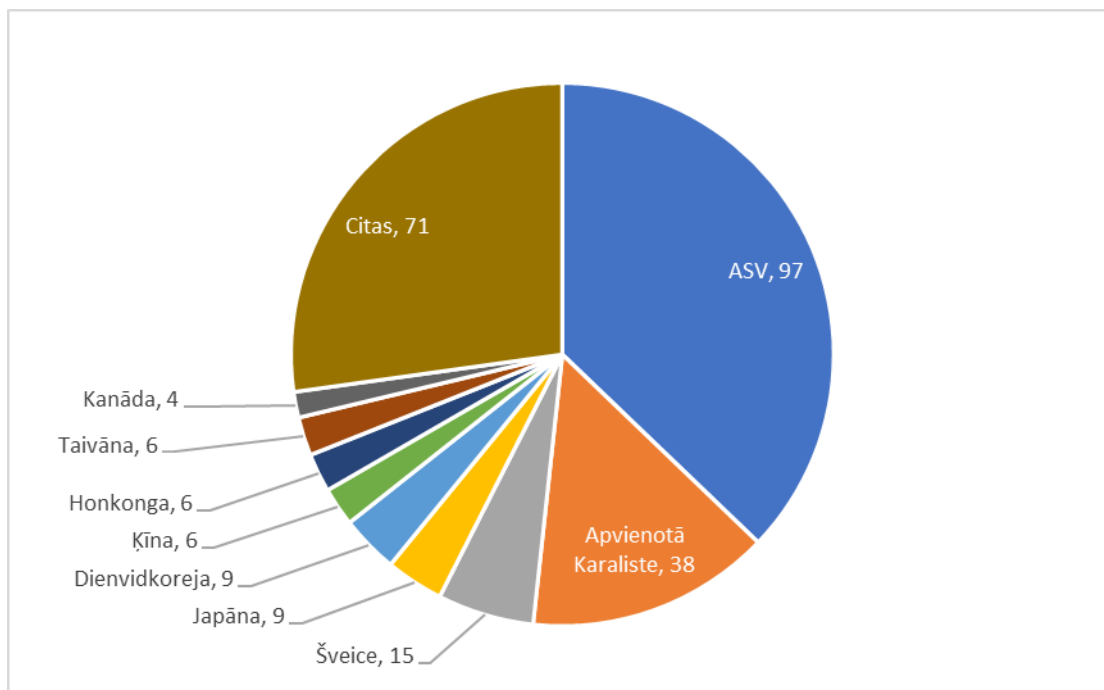
⁽¹⁷⁾ Tiklīdz sāk piemērot trešo valstu noteikumus.

⁽¹⁸⁾ Saskaņā ar informāciju, kas saņemta no EVTI un kuras pamatā ir uzņēmuma *Rimes Technologies (Technologies - Data Management for Financial Services, (www.rimes.com))* dati.

kopējais etalonu administratoru sadalījums pasaulē. Turklāt 10 vadošie trešo valstu etalonu administratori veido 98 % no visiem sniegtajiem trešo valstu etaloniem. Salīdzinājumam: lielākais trešās valsts administrators, kas pašlaik ir reģistrēts (ar apstiprinājumu vai atzīšanu) ES, pēc sniegto etalonu skaita nebūtu ierindojams starp 10 lielākajiem etalonu administratoriem pasaulē.

Iepriekš minētais liecina, ka tikai 5 % no trešo valstu etalonu administratoriem, kuru etaloni pašlaik ir pieejami izmantošanai ES tirgū, ir ieguvuši statusu, kas nodrošinās to etalonu pieejamību, kad trešo valstu noteikumi kļūs obligāti.

1. attēls. Etalona administratoru skaits katrā pasaules valstī (izņemot jau reģistrētos) ⁽¹⁹⁾

3. VĒRTĒŠANA

Etalonu regula tika izstrādāta tā, lai to piemērotu visiem etaloniem, visiem etalonu administratoriem un visiem ES uzraudzīto vienību izmantotajiem etaloniem. ES uzraudzītās vienības drīkst izmantot tikai tādus etalonus, kas atbilst Etalonu regulā noteiktajam. ES esošajiem etalonu administratoriem atbilstība Etalonu regulai ir obligāta, un tas nozīmē, ka visi to etaloni ir pieejami izmantošanai Savienībā. Trešo valstu administratoriem attiecībā uz trešo valstu etaloniem tika nodrošināti vairāki piekļuves veidi. Tomēr trešo valstu etalonu administratoriem, izņemot tos, uz kuru etaloniem attiecas lēmums par līdzvērtību, ir jāpieņem pozitīvs lēmums, lai panāktu atbilstību Etalonu

⁽¹⁹⁾ Kategorijā “Citi” ietilpst: Čīle, Dienvidāfrika, Indija, Jaunzēlande, Krievija un Singapūra (katra ar trim administratoriem); Apvienotie Arābu Emirāti, Argentīna, Austrālija, Bahreina, Brazīlija, Ēģipte, Filipīnas, Indonēzija, Izraēla, Namībija, Nigērija, Taizeme, Turcija un Vjetnama (katra ar diviem administratoriem), kā arī Gērnsija, Jamaika, Jordānija, Katara, Kazahstāna, Kenija, Kolumbija, Kuveita, Malaizija, Maroka, Maurīcija, Meksika, Melnkalne, Omāna, Pakistāna, Panama, Saūda Arābija, Serbija, Šrilanka, Trinidāda un Tobāgo, Tunisija, Uganda, Ukraina, Zambija un Zimbabve (katra ar vienu administratoru).

regulai, izmantojot atzīšanu vai apstiprināšanu. Šis lēmums ir atkarīgs no ekonomiskajām interesēm, ko ES tirgus rada šīm valstīm.

Tika pieņemts, ka laika gaitā trešo valstu jurisdikcijās tiks izstrādāti salīdzinoši visaptveroši noteikumi attiecībā uz finanšu etaloniem. Tas ļautu Komisijai atzīt šos tiesiskos regulējumus par līdzvērtīgiem vai ļautu trešo valstu etalonu administratoriem iegūt piekļuvi ES tirgum, izmantojot atzīšanas vai apstiprināšanas ceļus, bez papildu atbilstības nodrošināšanas pasākumiem vai ar to mazāku apjomu. Tomēr tas nav noticis. Neviena no trešo valstu etalonu regulējuma sistēmām, izņemot Apvienotās Karalistes Etalonu regulu, nav balstīta uz tikpat plašu darbības jomu.

Šī situācija ietekmē ES etalonu lietotājus, jo pašreizējo trešo valstu noteikumu piemērošana saskaņā ar Etalonu regulu varētu būtiski samazināt to etalonu skaitu un daudzveidību, kurus var izmantot ES uzraudzītās vienības. Cita starpā tas radītu problēmas aktīvu pārvaldības nozarei, jo ierobežotu ieguldījumu fondiem pieejamo etalonu skaitu un daudzveidību, lai replicētu etalona darbības rezultātus vai salīdzinātu ieguldījumu fonda sniegumu ar etalonu, kas abos gadījumos saskaņā ar Etalonu regulu tiek uzskatīts par attiecīgā etalona izmantošanu. Tas varētu destabilizēt ES aktīvu pārvaldības nozari un samazināt atvasināto instrumentu lietotāju spēju ierobežot savu darbību risku. Šāda Savienības aktīvu pārvaldības nozares destabilizācija, kā arī atvasināto instrumentu lietotāju ierobežotās iespējas paļauties uz plašu iespēju klāstu, lai ierobežotu savu darbību risku, ņemot vērā šo atvasināto instrumentu samazināto spēju izmantot kā atsauci trešo valstu etalonus, varētu radīt bažas par finanšu stabilitāti Savienībā. Visbeidzot, mazāks tirgus ar mazākiem tirgus dalībniekiem, kas piedāvā etalonus, visticamāk, būs mazāk konkurētspējīgs.

ES etalonu lietotāji un galalietotāji lielā mērā paļaujas uz etaloniem, kas tiek administrēti ārpus ES. Mērķtiecīgā apspriešanās, kas notika 2022. gada vasarā⁽²⁰⁾, tika vērsta uzmanība uz šādiem aspektiem:

- No tiem **etalonu lietotājiem**, kas atbildēja uz anketas jautājumiem, neviens neatbildēja, ka tā darbība vispār **nav** atkarīga no trešo valstu etaloniem, lai gan, iespējams, pastāv neobjektīva atlase (16 no 20 lietotājiem norādīja, ka viņu darbība ir vidēji, ļoti vai pilnībā atkarīga no trešo valstu etaloniem);
- starp iemesliem, kādēļ ES alternatīvas vietā tiek izmantots trešo valstu etalons, tika minēti šādi:
 - o **ieradums**: konkrēta etalona izmantošana ir iedibināta prakse vai lietotājam ir ilgstošas vai plašas darījumu attiecības ar etalona administratoru,
 - o **ES alternatīvu nepieejamība**, piemēram, dažos nišas tirgos, kas ir cieši saistīti ar konkrētu trešo valstu etalonu, piemēram, sauso beramkravu pārvaldījumu tirgū, kas ir atkarīgs no Londonā bāzētās *Baltic Exchange* izstrādātajiem etaloniem,
 - o **klientu pieprasījums vai atsevišķu etalonu administratoru ietekme tirgū**: klienti dažkārt vēlas piesaistīt konkrētu (bieži vien zīmola) trešo valstu etalonu, un daži trešo valstu etaloni arī tiek uzskatīti par līderiem savā konkrētajā tirgus segmentā (piem., *MSCI World* indeksu saime);

⁽²⁰⁾ Kopsavilkuma ziņojumu par atbildēm, kas saņemtas šajā apspriešanās, sk. https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/finance-2022-benchmarks-third-country_en.

- lai gan vairāki etalonu lietotāji informē, ka pārsvarā vai pilnībā izmanto etalonus, kas pašlaik jau atbilst Etalonu regulas trešo valstu noteikumu kritērijiem, vai arī norāda, ka ir pārliecināti, ka viņu izmantoto etalonu administratori savlaicīgi veiks nepieciešamos pasākumus, joprojām pastāv būtiska nenoteiktība par daudzu trešo valstu etalonu pieejamību nākotnē. Daudzos gadījumos (58 %, 11 no 19), administratori, kuru etaloni pagaidām neatbilst Etalonu regulas prasībām, vēl nav sistemātiski informējuši savus ES lietotājus par savu nodomu nodrošināt atbilstību.

Ja trešo valstu etalonu izmantošana ir atbilde uz īpašām galalietotāju prasībām vai īpašām riska darījumu vai riska ierobežošanas iezīmēm, kuras galalietotāji vēlas iegūt, bet kuras nevar nodrošināt ar ES etaloniem, to izmantošanas ierobežošana ES uzraudzītajām vienībām varētu novirzīt pieprasījumu pēc finanšu produktiem un pakalpojumiem, kas atsaucas uz šiem etaloniem, uz finanšu pakalpojumu sniedzējiem ārpus ES. Ja ES banka vai ieguldījumu fonds nevar apmierināt ieguldītāja vai uzņēmuma pieprasījumu (jo nevar atsaukties uz trešās valsts etalonu), pieprasījums var tikt novirzīts uz pakalpojumu sniedzējiem jurisdikcijās, kas neierobežo piekļuvi šiem etaloniem.

4. TURPMĀKIE PASĀKUMI

Pašreizējais to trešo valstu administrēto etalonu skaits, kas tiek izmantoti ES saskaņā ar Etalonu regulas līdzvērtīguma, atzīšanas un apstiprināšanas piekļuves ceļiem, salīdzinājumā ar kopējo pasaulē pieejamo etalonu skaitu ir neliels. Ja noteikumi, kas piemērojami trešo valstu etaloniem, stātos spēkā 2023. gada 31. decembrī, šādu trešo valstu etalonu turpmāka izmantošana Savienībā, ko veic uzraudzītās vienības, būtu ievērojami apgrūtināta vai radītu risku finanšu stabilitātei. Tāpēc Komisija ir nolēmusi izmantot 54. panta 7. punktā paredzētās pilnvaras, lai pieņemtu deleģēto aktu, ar kuru līdz 2025. gada 31. decembrim atliktu to noteikumu piemērošanu, ar kuriem reglamentē trešo valstu etalonu izmantošanu. Ņemot vērā atšķirības starp ES režīmu un citām jurisdikcijām, Komisija turpina uzraudzīt Etalonu regulas piemērošanu ES un ar to saistītos finanšu stabilitātes riskus, lai informētu par iespējamo tiesiskā režīma pārskatīšanu nākotnē.